

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 14 sierpnia 2024 r.

Poz. 6980

UCHWAŁA NR 16/908/2024 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 7 sierpnia 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt ... ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały nr V/31/2024 Rady Gminy Brudzew z dnia 16 lipca 2024 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców na terenie Gminy Brudzew, w zakresie:

- w § 5 ust. 1 wyrażenia "*najpóźniej w terminie 30 dni od dnia powstania obowiązku podatkowego*"
 - w § 7 ust. 3 zdanie pierwsze wyrażenie "*nie dopełnił obowiązku terminowego zawiadomienia o utracie prawa do zwolnienia z podatku od nieruchomości, albo o zmianie tych warunków lub*",
 - w § 7 ust. 3 zdanie drugie wyrażenie "*wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości odsetek dla zaległości podatkowych*"
 - w § 7 ust. 4 wyrażenie "*wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości odsetek dla zaległości podatkowych*",
- z powodu sprzeczności z przepisami wskazanymi w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tutejszej Izbie w dniu 19 lipca 2024 r. Rada Gminy Brudzew powołując się na art 18 ust. 2 pkt 8 i art. 40 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym i art. 7 ust.3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, określiła zwolnienia z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców na terenie Gminy Brudzew.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawiciela Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr V/31/2024 Rady Gminy Brudzew z dnia 16 lipca 2024 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców na terenie Gminy Brudzew, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 7 sierpnia 2024 r.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji Rady Gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Przepisem rangi ustawowej zawierającym upoważnienie dla Rady Gminy do uchwalania aktu prawa miejscowego w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości jest art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70, z późn. zm.), zgodnie z którym Rada Gminy, w drodze uchwały, może wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż określone w ust. 1 oraz w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. z 2003 r. Nr 188 poz. 1840, z późn. zm.).

W sytuacji, gdy uchwała w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości przewiduje udzielenie pomocy publicznej, uchwała taka – w myśl art. 20b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - powinna być podjęta z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.

Z dokumentów przedłożonych przez Wójta Gminy Brudzew wraz z badaną uchwałą wynika, że projekt badanej uchwały został przesłany Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który wniósł zastrzeżenia. Zastrzeżenia te zostały uwzględnione w badanej uchwale. Zatem przy podejmowaniu uchwały zostały spełnione wymogi wynikające z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

W postanowieniu § 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 badanej uchwały Rada Gminy ustaliła, iż „§ 5. 1. Warunkiem skorzystania ze zwolnienia przysługującego na podstawie § 2 niniejszej uchwały jest złożenie przez przedsiębiorcę pisemnego wniosku, najpóźniej w terminie 30 dni od dnia powstania obowiązku podatkowego.”

2. Do wniosku należy dołączyć następujące dokumenty:

1) *deklaracje lub informacje na podatek od nieruchomości wskazując nieruchomości podlegające zwolnieniu*”.

Zatem Rada Gminy nałożyła na beneficjenta pomocy, o której mowa w uchwale, termin do przedkładania informacji m.in. o przedmiotach i podstawach opodatkowania podlegających zwolnieniu, wskazanych w składanych deklaracji i informacjach podatkowych inny niż terminy ustawowe.

Kolegium Izby wskazuje, że zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, osoby fizyczne, co do zasady, są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia mającego wpływ na wysokość opodatkowania. Natomiast zgodnie z art. 6 ust. 9 ustawy, osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku, jak również odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia zdarzenia mającego wpływ na wysokość opodatkowania, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia.

Zdaniem Kolegium Izby wprowadzenie terminu „najpóźniej w terminie 30 dni od dnia powstania obowiązku podatkowego” do informowania organu podatkowego o przedmiotach i podstawach opodatkowania podlegających zwolnieniu, nie znajduje uzasadnienia prawnego, co legło u podstaw stwierdzenia nieważności tej części postanowienia § 5 ust. 1 badanej uchwały.

Ponadto w § 7 ust. 3 zdanie pierwsze 1 przedmiotowej uchwały Rada Gminy postanowiła, iż *„ Podatnik, który nie dopełnił obowiązku terminowego zawiadomienia o utracie prawa do zwolnienia z podatku od nieruchomości, albo o zmianie tych warunków lub poświadczył nieprawdę bądź zataił istotne informacje mające wpływ na udzielenie zwolnienia, traci do niego prawo za cały okres zwolnienia.”*

Zatem Rada Gminy w postanowieniu § 7 ust. 3 badanej uchwały wprowadziła sankcję w postaci tego, że podatnik traci prawo do zwolnienia za cały okres zwolnienia, jeśli nie dopełni obowiązku sprawozdawczego w terminie.

W wyroku z dnia 19 października 2023 r. sygnatura akt I SA/Wr 673/22 Sąd Administracyjny we Wrocławiu stwierdził, że *„Przewidziana w uchwale Rady Gminy sankcja w postaci całkowitej utraty prawa do zwolnienia w podatku od nieruchomości (prawa do pomocy de minimis) jest sankcją niewspółmierną do stopnia uchybienia obowiązkowi sprawozdawczemu podatnika, przy braku uwzględnienia przyczyny uchybienia oraz braku uwzględnienia czy nowa inwestycja (będąca w istocie uzasadnieniem dla przyznania zwolnienia w podatku od nieruchomości) została utrzymana, a zatem bez wzięcia pod uwagę czy cel/przyczyna udzielenia zwolnienia od podatku w istocie nadal istnieje. Sankcja taka narusza wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) zasadę proporcjonalności.”*

W powyższym wyroku Sąd wskazał, że Rada jest uprawniona nie tylko do wprowadzenia danych zwolnień w podatku od nieruchomości, ale także do uregulowania pewnych zasad porządkujących korzystanie z przyznaných zwolnień podatkowych (pomocy de minimis), jednak wyłącznie w sytuacji, gdy nie narusza to innych aktów prawnych. W konsekwencji, w uprawnieniu do wprowadzania zwolnień podatkowych mieści się prawo do określenia, na jakich zasadach i w jakim okresie są one stosowane, byleby te postanowienia nie pozostawały w sprzeczności z innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Zatem, zdaniem Sądu, o ile Rada miała prawo wprowadzić dodatkowe warunki o charakterze sprawozdawczo-informacyjnym, to jednak nie miała podstaw, by wprowadzić sankcję w postaci utraty prawa do zwolnienia (pomocy de minimis) za opóźnienie lub niezłożenie dokumentacji sprawozdawczo-informacyjnej, albowiem skutek taki jest nieproporcjonalny do przewinienia podatnika, jak również rozciąga się na wszystkie lata zwolnienia od podatku wstecz, co jest bezpodstawne w sytuacji, gdy spóźnienie może dotyczyć oświadczenia czy sprawozdania za dany rok. Brak złożenia lub spóźnione złożenie wymaganego oświadczenia przez podatnika nie może być traktowane jako skutkujące utratą prawa do zwolnienia od podatku za wszystkie lata wstecz, bowiem nie jest to jednoznaczne ze stwierdzeniem, że podatnik nie utrzymał inwestycji w latach poprzednich, a więc, że w latach poprzednich nie spełniał kryteriów do zwolnienia w podatku od nieruchomości. Brak złożenia lub spóźnione złożenie przez podatnika oświadczenia (w szczególności bez wzięcia pod uwagę przyczyn takiego działania/zaniechania podatnika) nie może – bez naruszenia zasady proporcjonalności – skutkować całkowitym zniweczeniem prawa do zwolnienia od początku jego uzyskania.

Zatem przewidziana w uchwale Rady Gminy Brudzew sankcja w postaci całkowitej utraty prawa do zwolnienia w podatku od nieruchomości (prawa do pomocy de minimis) jest sankcją niewspółmierną do stopnia uchybienia obowiązkowi sprawozdawczemu podatnika i z tego powodu Kolegium Izby stwierdziło nieważność zdania pierwszego w § 7 ust. 3 w części obejmującej wyrażenia „*nie dopełnił obowiązku terminowego zawiadomienia o utracie prawa do zwolnienia z podatku od nieruchomości, albo o zmianie tych warunków lub*”.

Kolegium Izby wskazuje również, że Rada Gminy w postanowieniu § 7 ust. 3 zdanie drugie badanej uchwały ustaliła, iż „*Utrata prawa do zwolnienia powoduje obowiązek zwrotu podatku objętego nienależnym zwolnieniem wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości odsetek dla zaległości podatkowych..*”, a następnie w § 7 ust. 4 badanej uchwały ustaliła, iż „*Przedsiębiorca, który nie wykona określonego w § 2 ust.1 obowiązku prowadzenia działalności gospodarczej jest zobowiązany do zapłaty należnego podatku za okres korzystania ze zwolnienia wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości odsetek dla zaległości podatkowych*”.

Przedmiotowym zapisem Rada Gminy wprowadziła sankcję w postaci zapłaty odsetek w zakresie sprzecznym z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, z późn. zm.), bowiem zgodnie z art. 51 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa zaległością podatkową jest podatek niezapłacony w terminie płatności, natomiast art. 53 § 1 stanowi, że od zaległości podatkowych naliczane są odsetki za zwłokę. Odsetki za zwłokę są zatem konsekwencją powstania zaległości podatkowej, a to oznacza, że nie mogą być naliczane w każdym przypadku utraty prawa do zwolnienia, gdyż przypadku podatników, u których zobowiązanie podatkowe powstaje w drodze doręczenia decyzji ustalających, nie może istnieć zobowiązanie bez takiej decyzji. Zatem regulacja § 7 ust. 3 i 4 badanej uchwały, przewidująca obowiązek uiszczenia odsetek za zwłokę w każdym przypadku, jest sprzeczna z art. 51 § 1 w związku z art. 53 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

Z uwagi na powyższe Kolegium Izby postanowiło stwierdzić nieważność wyrażenia „*wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości odsetek dla zaległości podatkowych*” zamieszczonego w § 7 ust. 3 zdanie drugie i wyrażenia „*wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości odsetek dla zaległości podatkowych*” w § 7 ust. 4 badanej uchwały.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.